

A photograph of two cows in a stable. The cow on the left is brown and white, and the cow on the right is white with black patches. They are standing in front of wooden stalls.

AMPUTACIÓ DE LA CUA EN LA VACA LLETERA

David Mercader Bach
Berta Suñol Gironella
Curs 2009 – 2010
Deontologia i Veterinària Legal

L'objectiu d'aquest treball és aprofundir més en el món de la vaca lletera, concretament en l'aspecte relacionat amb l'amputació de les cues, ja que durant la carrera hem realitzat diferents pràctiques a granges de vaques lleteres i hem observat diferències en aquest aspecte. Hi havia granges on totes les vaques tenien la cua amputada i altres on no n'hi havia cap.

A part, al preguntar per aquest fet, tant a veterinaris com a ramaders, durant les visites a les granges, tothom ens responia ambigüament, i no ens quedava clar si era un fet permès o no per la legislació, i tampoc enteníem gaire bé el propòsit d'aquesta pràctica per part dels ramaders.

Aquest treball és original i no ha estat copiat de cap altre, moltes de les idees que expressem són extretes d'altres treballs i articles científics que anomenem a la bibliografia. Tot el treball l'hem realitzat conjuntament.

ÍNDEX

Introducció	4
Legislació vigent	6
Ley 32/2007, de 7 de noviembre	6
Decreto legislativo 2/2008, de 15 de Abril	7
<i>La vigilància i el control del benestar animal</i> <i>a la cadena alimentària a Catalunya</i>	8
Entrevistes	10
Veterinaris	11
Ramaders	15
Cua si vs. cua no	18
Conclusions	20
Bibliografia	24

INTRODUCCIÓ

La cua és una part del cos de les vaques important des del punt de vista fisiològic i comportamental, ja que està integrada en les funcions sistèmiques.

La cua és un mètode de comunicació entre els individus d'un ramat i també pels ramaders, tot i que també hi intervenen el cap, les orelles i els canvis posturals. Quan les vaques estan tranquil·les tenen la cua cap avall relaxada, però quan estan espantades la col·loquen entre les extremitats posteriors. A part, una vaca en estrep, corrent o que està sotmesa a altres estímuls excitatoris té la cua enlairada en diferents graus. Com ja s'ha dit, també serveix per comunicar-se amb el ramader, ja que determinats moviments de la cua poden ser un indicador de quan la vaca pot intentar agredir-lo.

Una altra funció de la cua és intervenir en la termorregulació. Per exemple, una vaca que pateixi calor separa la cua del cos i afavoreix l'intercanvi tèrmic gràcies a la vasodilatació sanguínia, i en cas de fred es produeix una vasoconstricció i l'apropa al cos. De totes maneres, també hi ha altres parts del sistema circulatori que contribueixen a la regulació tèrmica.

L'amputació de la cua en les vaques lleteres sembla que es va originar a la dècada dels 90 a Nova Zelanda, però ràpidament es va estendre ràpidament.

Aquesta pràctica s'utilitza per:

- Hi ha una major higiene de les vaques, del braguer i de l'ambient degut a la falta de moviment de la cua. Això també millora el recompte de cèl·lules somàtiques (RCS) i disminueix la incidència de mastitis (millor qualitat de la llet).
- Facilita la feina al personal de munyida, ja que s'evita que siguin colpejats per la cua al moment de posar i treure les mugroneres.
- Menor risc de lesions pel sistema automàtic de neteja dels passadissos en les explotacions que tenen cubicles.

La tècnica utilitzada per a l'amputació de cua consisteix en col·locar un anell de tipus elàstic a la cua (com els utilitzats en la castració), a nivell de la vulva ventral. Existeixen dues variants; una a nivell intervertebral i l'altra sobre la vèrtebra coccígia. En el primer cas, en aproximadament dues setmanes, la part distal de la cua respecte l'anell experimenta una gangrena seca i progressiva fent que caigui. En l'altre cas tarda unes 8 setmanes, però el procediment és el mateix, a part, que al deixar l'os al descobert tarda més en curar. Es pot fer servir en vedelles, braves o vaques adultes, però també com a rutina en acabats de néixer. De totes maneres, la tècnica més habitual és en braves abans del part.

Les possibles complicacions de la cirurgia són infeccions cròniques, osteomielitis, neuritis – mielitis ascendent, miositis per *Clostridium* i tètanus.

LEGISLACIÓ VIGENT

En aquest apartat destaquem la legislació relacionada amb la pràctica utilitzada per molts ramaders. Està en diferents idiomes perquè hem preferit mantenir l'idioma original, tant del BOE com del DOGC.

Ley 32/2007, de 7 de noviembre, para el cuidado de los animales, en su explotación, transporte, experimentación y sacrificio:

Artículo 4. Explotaciones de animales.

Las Administraciones Públicas adoptaran las medidas necesarias para asegurar que, en las explotaciones, los animales no padezcan dolores, sufrimientos o daños inútiles.

Para ello, se tendrán en cuenta su especie y grado de desarrollo, adaptación y domesticación, así como sus necesidades fisiológicas y etológicas de acuerdo con la experiencia adquirida, los conocimientos científicos y la normativa comunitaria y nacional de aplicación en cada caso.

Artículo 14.2 Son infracciones graves las siguientes:

- a. Las mutilaciones no permitidas a los animales.
- b. Reutilizar animales en un procedimiento cuando la normativa aplicable no lo permita o conservar con vida un animal utilizado en un procedimiento cuando la normativa aplicable lo prohíba.
- c. Realizar cualquiera de las actividades reguladas en esta ley sin contar con la autorización administrativa o la inscripción registral exigible según las normas de protección animal aplicables.
- d. El incumplimiento de las obligaciones exigidas por las normas de protección animal en cuanto al cuidado y manejo de los animales, cuando produzca lesiones permanentes, deformaciones o defectos graves de los mismos.
- e. La oposición, obstrucción o falta de colaboración con la actuación inspectora y de control de las Administraciones Públicas, cuando se impida o dificulte gravemente su realización.

Decreto legislativo 2/2008, de 15 de Abril, por el que se aprueba el Texto refundido de la Ley 22/2003, de 4 de Julio, de protección de los animales.

Artículo 2. Finalidad y principios.

1. La finalidad de la presente ley es lograr el máximo nivel de protección y bienestar de los animales, favoreciendo una responsabilidad más elevada y una conducta más cívica de la ciudadanía en la defensa y preservación de los animales.
2. Los animales son seres vivos dotados de sensibilidad física y psíquica, así como de movimiento voluntario, los cuales deben recibir el trato que, atendiendo básicamente a sus necesidades etológicas, procure su bienestar.
3. Nadie debe provocar sufrimientos o maltratos a los animales o causarles estados de ansiedad o miedo.
4. Los animales de compañía no pueden ser objeto de embargo en ningún procedimiento judicial.

Artículo 5. Prohibiciones.

Quedan prohibidas las siguientes actuaciones con respecto a los animales:

- a. Maltratarlos, agredirles físicamente o someterlos a cualquier otra práctica que les produzca sufrimientos o daños físicos o psicológicos.
- e. Practicarles mutilaciones, extirparles las uñas, cuerdas vocales y demás partes u órganos, salvo las intervenciones hechas con asistencia veterinaria en caso de necesidad terapéutica, para garantizar su salud o para limitar o anular su capacidad reproductiva. Por motivos científicos o de manejo, podrán realizarse dichas intervenciones previa obtención de la autoridad competente.

Artículo 30.4. Clasificación infracciones.

- a. Esterilizar animales, practicar mutilaciones a animales y sacrificar animales sin control veterinario o en contra de las condiciones y los requisitos establecidos por la presente Ley.

El Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural, l'Agència Catalana de Seguretat Alimentària, l'Agència de Protecció de la Salut i el Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya elaboren un dossier anual sobre **La vigilància i el control del benestar animal a la cadena alimentària a Catalunya**, corresponent a l'any 2008, en el qual fan recomanacions sobre pràctiques per millorar el benestar animal. No són d'obligat compliment, però poden servir de referència per a futures normatives.

4.1. El benestar animal a les granges

El DAR té establert un pla de control sobre el benestar animal en les explotacions.

Aquest control es fa mitjançant la inspecció d'un percentatge significatiu d'explotacions ramaderes. En aquest percentatge, s'hi inclouen les inspeccions dirigides a les explotacions en què s'han detectat determinades irregularitats en anys anteriors.

Els aspectes principals que cal revisar en el moment de dur a terme el control oficial són els següents:

- a. **Personal:** ha de ser adequat al nombre d'animals i ha de disposar dels coneixements i la competència professional adients per tenir cura dels animals.
- b. **Inspeccions del criador:** els animals s'han d'inspeccionar com a mínim un cop al dia (dos cops en el cas de vedells estabulats). Els animals que semblin malalts o ferits reben immediatament el tractament adequat.
- c. **Constància documental:** registre actualitzat en el qual s'han d'indicar els tractaments realitzats i els animals morts detectats en cada inspecció. Aquests registres s'han de mantenir tres anys com a mínim.
- d. **Llibertat de moviments:** s'ha de disposar d'un espai suficient per a les seves necessitats i s'han d'evitar danys per lligadures o cadenes. Hi ha d'haver capacitat de moviment.
- e. **Edificis i estables:** els materials de construcció i els equips no han de ser perjudicials i han de ser de fàcil neteja i desinfecció. No hi ha d'haver cantonades afilades i sortints. Hi ha d'haver circulació de l'aire, i la pols, temperatura, humitat i concentració de gasos ha de ser adequada als animals.

- f. **Alimentació, aigua** i altres substàncies han de ser sanes, adequades i suficients, i ha de ser fàcil accedir-hi. Els equips de distribució han de ser adequats i estar nets. Està prohibit administrar substàncies no autoritzades.
- g. **Equips automàtics i mecànics:** si es disposa de sistemes de ventilació o alarma s'ha de comprovar que funcionen adequadament. S'inspeccionen un cop al dia com a mínim i es fa un manteniment periòdic. Els equips de subministrament d'aigua i aliments han d'estar dissenyats per evitar-ne la contaminació.
- h. **Mutilacions:** està prohibit tot procediment que provoqui lesions o la pèrdua d'una part sensible del cos o l'alteració d'una estructura òssia. Només estan justificades per motius de producció en porcí.
- i. **Procediments de cria:** els animals mantinguts a l'aire lliure s'han de protegir contra les inclemències del temps i els depredadors. No s'han d'utilitzar procediments de cria naturals artificials que ocasionin o puguin ocasionar sofriments o ferides.

ENTREVISTES

Hem realitzat una sèrie d'entrevistes totalment anònimes tant a ramader del sector boví de llet com a veterinaris dedicats a aquest sector.

Hi ha dos models d'entrevista, una per als ramaders i una altra pel veterinaris, ja que els temes que volíem abordar en cada sector eren diferents. Ens interessava especialment l'opinió dels ramaders perquè són ells els que realitzen aquesta pràctica i la majoria de raons per a efectuar-la són en benefici del ramader (millora del maneig, higiene, etc.)

Cal destacar que els ramaders s'han mostrat més reticents a contestar les entrevistes, d'aquí a que només en tenim dues i perquè són realitzades a ramaders propers al nostre àmbit familiar. L'objectiu de les entrevistes era poder entendre el perquè de la realització del tall de cues. A més, hauria estat interessant poder analitzar de manera geogràfica l'aplicació d'aquesta pràctica, ja que tenim entès que hi ha àrees on és més habitual que en altres.

A continuació hi ha les entrevistes íntegres. En primer lloc trobem les realitzades a veterinaris del sector per ordre de recepció i, tot seguit les entrevistes realitzades a ramaders.

ENTREVISTA A UN VETERINARI DEL MÓN DEL SECTOR LLETER

Quants anys fa que es dedica a veterinari de vaques?

26.

Freqüenta explotacions on practiquen l'amputació de la cua? Quin percentatge aproximat representen?

Sí, 30%.

Creu que hi ha diferències significatives entre les explotacions on realitzen l'amputació de la cua i en les que no la realitzen? (producció, benestar, estrès, etc.).

No.

Facilita la feina el fet de tenir les cues amputades?

Depèn del que hagi de fer. Per extreure sang de la vaca has de fer més força per aixecar la cua, en canvi per inspeccionar les potes o el braguer no et molesta la cua.

Per què creu que els ramaders continuen practicant-la? Creu que està justificat?

Segons els ramaders la vaca està més neta i, en les granges on es fa, sempre s'ha fet. Crec que pel punt de vista de la netedat no està justificat.

Realitza amputacions de les cues de les vaques?

No.

Si no la realitza li demanen assessorament?

Sí.

S'ha trobat amb problemes derivats de l'amputació de les cues (infeccions, etc.)?

No.

Sap quina normativa legal hi ha actualment? En cas afirmatiu, n'informa al ramader?

Crec que no és il·legal, però que s'està plantejant un canvi. No.

ENTREVISTA A UN VETERINARI DEL MÓN DEL SECTOR LLETER

Quants anys fa que es dedica a veterinari de vaques?

4 anys.

Freqüenta explotacions on practiquen l'amputació de la cua? Quin percentatge aproximat representen?

Sí, 5%.

Creu que hi ha diferències significatives entre les explotacions on realitzen l'amputació de la cua i en les que no la realitzen? (producció, benestar, estrès, etc.).

Sí, en les que estan amputades, les vaques solen tenir més mosques a sobre.

Facilita la feina el fet de tenir les cues amputades?

No, l'empitjora.

Per què creu que els ramaders continuen practicant-la? Creu que està justificat?

Perquè segons ells hi ha menys mamitis i facilita el maneig, però no crec que estigui justificat.

Realitza amputacions de les cues de les vaques?

No.

Si no la realitza li demanen assessorament?

Sí, però no m'agrada.

S'ha trobat amb problemes derivats de l'amputació de les cues (infeccions, etc.)?

No, excepte perquè es veuen més neguitoses.

Sap quina normativa legal hi ha actualment? En cas afirmatiu, n'informa al ramader?

Més o menys, però no n'estic del tot segura. Intento que els ramaders no facin aquesta pràctica i els explico alternatives.

ENTREVISTA A UN VETERINARI DEL MÓN DEL SECTOR LLETER

Quants anys fa que es dedica a veterinari de vaques?

20.

Freqüenta explotacions on practiquen l'amputació de la cua? Quin percentatge aproximat representen?

Sí, 20%.

Creu que hi ha diferències significatives entre les explotacions on realitzen l'amputació de la cua i en les que no la realitzen? (producció, benestar, estrès, etc.).

No.

Facilita la feina el fet de tenir les cues amputades?

Sí.

Per què creu que els ramaders continuen practicant-la? Creu que està justificat?

Les vaques estan més netes, hi argumenten que redueix la incidència de mamitis.

Realitza amputacions de les cues de les vaques?

No.

Si no la realitza li demanen assessorament?

S'ha trobat amb problemes derivats de l'amputació de les cues (infeccions, etc.)?

Sap quina normativa legal hi ha actualment? En cas afirmatiu, n'informa al ramader?

ENTREVISTA A UN VETERINARI DEL MÓN DEL SECTOR LLETER

Quants anys fa que es dedica a veterinari de vaques?

Uns 30.

Freqüenta explotacions on practiquen l'amputació de la cua? Quin percentatge aproximat representen?

Sí, la majoria.

Creu que hi ha diferències significatives entre les explotacions on realitzen l'amputació de la cua i en les que no la realitzen? (producció, benestar, estrès, etc.).

M'és difícil opinar ja que la pregunta no es concreta i pot donar lloc a opinions molt subjectives. En tot cas, la gran majoria d'explotacions d'alt nivell productiu realitzen aquesta pràctica i, que jo sàpiga, en general, no es plantegen canviar-la.

Facilita la feina el fet de tenir les cues amputades?

La del veterinari en l'exercici del control reproductiu o del sanejament, més aviat al contrari si les cues es tallen massa curtes. En altres tasques no hi veig cap efecte.

Per què creu que els ramaders continuen practicant-la? Creu que està justificat?

Els costums al camp són difícils d'introduir i difícils de treure o canviar. Les vaques de cubículs (probablement) estan més netes amb la cua amputada, però desconec a la pràctica si això afecta molt significativament en els percentatge de mamitis i la seva gravetat, o en el RCS.

Realitza amputacions de les cues de les vaques?

No.

Si no la realitza li demanen assessorament?

Sí.

S'ha trobat amb problemes derivats de l'amputació de les cues (infeccions, etc.)?

No, no es gens habitual.

Sap quina normativa legal hi ha actualment? En cas afirmatiu, n'informa al ramader?

Pel que conec, actualment la normativa europea no prohibeix explícitament aquesta pràctica, però sí que ha estat prohibit a regions prou significatives i emblemàtiques per la producció lletera com Califòrnia aquest darrer any.

ENTREVISTA A UN RAMADER DE VAQUES LLETERES

Realitzen amputacions de les cues de les vaques?

Sí.

L'han utilitzat sempre? Per què la realitzen?

No, fins que altres ramaders van aconsellar-me que era més pràctic. Perquè les vaques s'embruten menys i em donen menys cops.

Si no la realitzen per què creu que es porta a terme?

Com la realitzen? Han demanat assessorament veterinari?

Amb unes gomes. No.

A quina edat la realitzen? Per què?

Quan són vedelles de cria. Perquè és més fàcil.

Quin tipus d'estabulació tenen? Quin disseny de sala de munyida tenen? Les cues representen un inconvenient per a la pràctica diària?

En estabulació lliure. En dues files (espina de peix). No perquè estan tallades.

Prenen mesures preventives contra els insectes?

Sí, llums ultraviolats.

Creu que està regulat per alguna legislació?

Suposo, ara posen lleis per tot.

ENTREVISTA A UN RAMADER DE VAQUES LLETERES

Realitzen amputacions de les cues de les vaques?

No.

L'han utilitzat sempre? Per què la realitzen?

Si no la realitzen per què creu que es porta a terme?

Perquè diuen que hi ha menys mamitis perquè les vaques estan més netes, però si neteges bé no hi ha diferència.

Com la realitzen? Han demanat assessorament veterinari?

A quina edat la realitzen? Per què?

Quin tipus d'estabulació tenen? Quin disseny de sala de munyida tenen? Les cues representen un inconvenient per a la pràctica diària?

Lliures en patis. En paral·lel. No perquè estan els ferros que no deixen que et toquin les cues.

Prenen mesures preventives contra els insectes?

No.

Creu que està regulat per alguna legislació?

No ho sé.

ENTREVISTA A UN RAMADER DE VAQUES LLETERES

Realitzen amputacions de les cues de les vaques?

Sí.

L'han utilitzat sempre? Per què la realitzen?

No, fins que altres ramaders van aconsellar-me que era més pràctic. Perquè les vaques s'embruten menys i em donen menys cops.

Si no la realitzen per què creu que es porta a terme?

Com la realitzen? Han demanat assessorament veterinari?

Amb unes gomes. No.

A quina edat la realitzen? Per què?

Quan són vedelles de cria. Perquè és més fàcil.

Quin tipus d'estabulació tenen? Quin disseny de sala de munyida tenen? Les cues representen un inconvenient per a la pràctica diària?

En estabulació lliure. En dues files (espina de peix). No perquè estan tallades.

Prenen mesures preventives contra els insectes?

No, tampoc n'hi ha tants.

Creu que està regulat per alguna legislació?

Suposo, ara posen lleis per tot.

CUA SI VS. CUA NO

Després de realitzar les enquestes i segons la bibliografia consultada, actualment és una pràctica que està en discussió per raons ètiques i econòmiques, a part d'estar prohibida a Alemanya, Dinamarca, el Regne Unit, Suècia i alguns estat d' Austràlia. En altres països està desaconsellada, com en el cas de Canadà.

De les tres raons anteriors:

- *Hi ha una major higiene de les vaques, del braguer i de l'ambient degut a la falta de moviment de la cua. Això també millora el recompte de cèl·lules somàtiques i disminueix la incidència de mastitis.*

Segons estudis científics l'amputació de la cua o bé té efecte positiu o bé cap efecte en la neteja de la vaca, tot i així, en els estudis en els quals l'efecte és positiu, aquest es limita a la gropa i les potes posteriors, no hi ha cap estudi en relació a la netedat del braguer.

Tampoc hi ha cap estudi que verifiqui la disminució del recompte de cèl·lules somàtiques, ni la incidència de mamitis tant per microorganismes ambientals com contagiosos

- *Facilita la feina al personal de munyida, ja que s'evita que siguin colpejats per la cua al moment de posar i treure les mugroneres.*

En determinats dissenys de les sales de munyir podria representar un problema, tot i que és discutible, ja que amb el disseny de sales actual és molt complicat que la cua pugui arribar a suposar un problema pel manipulador. A part, cada vegada més hi ha sistemes de munyida mitjançant robots automàtics, en els quals, la cua, tampoc afecta al seu funcionament.

- *Menor risc de lesions pel sistema automàtic de neteja dels passadissos en les explotacions que tenen cubícles.*

Aquesta raó no té cap estudi que la confirmi, ja que les vaques, tinguin cua o no, s'adapten perfectament al sistema de neteja mecànica.

Els partidaris de practicar l'amputació de la cua a les vaques lleteres diuen que aquestes tenen menys probabilitats de transmetre la Leptospirosis als treballadors, tot i que després de realitzar un estudi referent a aquest tema no es pot concloure que l'afirmació sigui correcta.

En aquest es va veure que la presència de títols de *Leptospira* no estava relacionat amb el tall de cues, i la mesura més efectiva per combatre aquesta infecció és la vacunació.

Per altra banda, l'amputació de la cua pot tenir, teòricament, dos efectes negatius:

- **Dolor:** és causat per la pròpia amputació. És evident que la col·locació de la goma produeix dolor agut el qual és poc intens i de curta duració i el fet d'utilitzar anestèsia o no, no influeix. De totes maneres la intensitat en la percepció del dolor varia segons l'edat, ja que alguns estudis demostren que l'aplicació de bandes de goma a vedelles de cria els causa un dolor agut més intens que quan s'aplica a vaques adultes, les quals no solen mostrar cap signe de malestar.
- Tot això hi ha la possibilitat que també provoqui dolor crònic, a part que l'amputació de la cua en altres espècies provoca la formació de neuromes que està demostrat que provoquen dolor crònic que pot durar tota la vida de l'animal.

Recentment s'ha realitzat un estudi a partir de mètodes utilitzats per determinar el dolor en persones que havien patit l'amputació d'un membre. Aquests es basaven en la mesura de la temperatura a la zona amputada per determinar les diferències entre vedelles amb la cua amputada i vedelles enteres. Els resultats són significatius, ja que els resultats obtinguts són similars als de les persones, en les quals si s'ha demostrat el dolor crònic.

- **Disminució de la capacitat de repel·lir insectes:** està demostrat científicament que les vaques que han sofert amputació de la cua tenen un número d'insectes, en superfície corporal en el terç posterior, significativament major que les vaques amb la cua intacta. Això és un problema econòmic i de benestar animal, ja que les mosques causen un estrès en les vaques. Està demostrat que aquest estrès causa una disminució de la producció làctica, a més d'un malestar continuu en les èpoques de més insectes, ja que, comparativament, les vaques amb la cua tallada estan menys estona ajagudes i intentant repel·lir les mosques (incrementen els moviments) que les vaques amb la cua intacta.

CONCLUSIONS

Després de la realització del treball hem pogut concloure que la majoria dels motius i arguments a favor d'aquesta pràctica estan refutats científicament, o no tenen una base sòlida des del nostre punt de vista, ja que, per exemple, l'argument segons el qual l'amputació de la cua afavoreix el maneig a les sales de munyir no té importància actualment degut al disseny d'aquestes. Això és perquè les instal·lacions que es poden trobar habitualment en una granja lletera consten de "dos nivells", és a dir, les vaques queden a un nivell superior als operaris, als quals és poc probable que els toquin amb la cua.

Pel que fa als altres dos motius, queden rebutjats científicament, tot i que la majoria de ramaders argumenta que realitza el tall de cues per millorar la higiene i així disminuir la incidència de mamitis i el RCS.

En referència a la legislació vigent relacionada amb l'amputació de les cues en les vaques lleteres creiem, des del nostre entendre, que no dóna una definició clara al respecte. En la normativa estatal es descriu que les mutilacions no permeses es consideren una infracció greu, però no menciona quines són les mutilacions permeses, o no les hem sabut trobar. Segons la bibliografia consultada es deixa a entendre que les mutilacions permeses són la castració, el desbanyat o el marcatge, però no hem trobat cap esment referent a l'amputació de les cues de les vaques lleteres.

En la legislació autonòmica es permet practicar mutilacions per motius de maneig amb una acreditació prèvia de l'autoritat competent. Una vegada més no deixa clar si les autoritat competents dóna acreditacions per a aquesta pràctica o no.

Per tant, creiem que la legislació en aquest aspecte en concret juga amb una ambigüitat, ja que no deixa clar si es pot realitzar la pràctica o no.

Per altra banda, el Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural, l'Agència Catalana de Seguretat Alimentària, l'Agència de Protecció de la Salut i el Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya, en el seu dossier sobre la *Vigilància i el control del benestar animal a la cadena alimentària a Catalunya* (any 2008) es prohibeix explícitament les mutilacions que provoquin la pèrdua d'una part sensible de cos o l'alteració d'una estructura òssia com és la cua de les vaques. Aquest dossier no forma

part de la legislació vigent, però al nostre entendre, podria ser una recomanació de llei de cara al futur, així que en la pròxima renovació de la llei de benestar animal, podria ser que aquesta pràctica quedés prohibida.

Al analitzar les entrevistes realitzades al veterinaris podem concloure que la majoria de veterinaris no realitzen les amputacions de les cues a les vaques, tot i tenir granges al seu càrrec on si se'n realitzen, però representen un percentatge relativament baix. En aquestes la majoria dels facultatius donen assessorament al ramader de com fer-la.

Segons els entrevistats no hi ha diferències significatives en quan a productivitat de les vaques en els dos tipus de maneig, com tampoc n'hi ha a l'hora de realitzar actuacions veterinàries, ja que n'hi ha que les faciliten i d'altres que les empitjoren.

La majoria dels veterinaris no coneixen del tot la legislació vigent, però creuen que és una pràctica que no està prohibida, a part que cap menciona que s'hagi de demanar una acreditació a l'autoritat competent.

En relació a les entrevistes realitzades als ramaders cal destacar que la pràctica de tallar les cues a les vaques continua sent molt estesa en el sector del boví de llet. La majoria de les explotacions on es realitza argumenten que la duen a terme per millorar la higiene i reduir la incidència de mamits.

A més, al preguntar la raó d'aquesta pràctica conclouen que sempre s'ha realitzat. Al parlar amb persones enteses en el sector boví de llet (professors, altres veterinaris, coneguts, etc.) ens han comentat que és una pràctica que està molt arrelada a la zona geogràfica, ja que hi ha comarques en les quals es realitza de manera rutinària, però en altres no. Això ens podria fer pensar que pot estar lligat a la tradició de cada regió, però també a la climatologia, ja que una de les granges on es realitza està a la zona alta del Pre-Pirineu i l'altra, on no es practica l'amputació de la cua, està a l'Alt Empordà. En altres paraules, en la primera granja la climatologia afavoreix que no hi hagi tants insectes com en la segona granja, on les mosques poden arribar a ser bastant abundants.

En les granges on es realitza l'amputació, es fa amb gomes elàstiques. En aquest aspecte el paper del veterinari no és molt important.

Els ramaders no tenen constància si hi ha alguna legislació al respecte, a part, que la majoria de veterinaris no n'informen perquè no tenen molt clara la normativa.

Com a veterinaris, la nostra futura feina és informar al ramader sobre el benestar animal, ja que com millor estigui l'animal més produirà, cosa que interessa al ramader. A part, creiem que aquesta pràctica s'acabarà prohibint, per tant, també caldria informar al ramader sobre la legislació vigent, ja que la majoria desconeixen si existeix una normativa al respecte.

En cas que no es prohibís o en granges on les vaques ja tinguin la cua amputada ens hem d'assegurar que porten a terme una sèrie de mesures de maneig, ja que les vaques amb la cua amputada requereixen unes mesures específiques per evitar l'estrès, bàsicament degut als insectes.

Els mètodes més habituals per combatre els insectes són la higiene i una bona ventilació i altres menys freqüent són els llums ultraviolats. De fet, el més important és la higiene, ja que si hi ha una acumulació de purins o una falta d'higiene als estables, les mosques veuen afavorit el seu desenvolupament perquè les larves creixen a la matèria orgànica de les femtes.

Una mesura alternativa a l'amputació de la cua de les vaques consistiria en esquilar les cues de les vaques. Aquesta tècnica consisteix en tallar els pèls de la cua a principis d'hivern, quan hi ha menys insectes, i es deixa així fins a la primavera. En aquesta època es deixen créixer els pèls altra cop fins a finals de tardor perquè coincideix amb l'època de màxima activitat dels insectes.

És un mètode menys cruent que l'amputació de la cua, cosa que comporta una disminució de l'estrès de l'animal i millora el benestar. Tot i que no s'obtenen els mateixos resultats que amb la cua intacta, s'ha demostrat científicament que la quantitat de mosques i altres insectes sobre les vaques és inferior que en les vaques amb la cua amputada.

Després de la realització del treball, la nostra opinió és que aquesta tècnica es continua realitzant per tradició i per falsos mites al món de la producció lletera, ja que

és un sector on costa molt introduir canvis o fer canviar el punt de vista dels propietaris, a no ser que es tradueixi en un augment dels beneficis.

Creiem que antigament podia estar més o menys justificada per temes d'higiene i maneig, però que amb els actuals sistemes productius, les granges tenen unes instal·lacions molt ben adaptades, sense necessitat de dur a terme aquesta pràctica. A part, ara es valora molt més el benestar animal, especialment en els animals de producció, en els quals no es tenia en compte. Com ja s'ha dit anteriorment, el benestar animal comporta un augment en la producció dels animals, per tant, creiem que és un tema molt important a tenir en compte a l'hora de tractar amb els ramaders.

BIBLIOGRAFIA

Libres:

William C. Rebhurn. *Diseases of Dairy Cattle*. Ed. Williams & Wilkins 1995.

Treballs:

Manteca, X. 2006. *Comportamiento de alimentación del bovino lechero*. Facultat de Veterinària, Universitat Autònoma de Barcelona.

Articles científics:

G. S., Adrián. *Corte de colas de las vaca*. Revista *Frisona española*. Any 2005, nº 150, pàg. 56 - 57

Eicher, S.D., Cheng, H.W., Sorrells, A.D., Schutz, M.M. *Short communication: behavioral and physiological indicators of sensitivity or chronic pain following tail docking*. J Dairy Sci. 2006 Aug;89(8):3047-51.

Eicher, S.D., Dalley, J.W. *Indicators of acute pain and fly avoidance behaviors in Holstein calves following tail-docking*. J Dairy Sci. 2002 Nov;85(11):2850-8.

Eicher, S.D., Morrow-Tesch, J.L., Albright, J.L., Williams, R.E. *Tail-docking alters fly numbers, fly-avoidance behaviors, and cleanliness, but not physiological measures*. J Dairy Sci. 2001 Aug;84(8):1822-8.

Schreiner, D.A., Ruegg, P.L. *Responses to tail docking in calves and heifers*. J Dairy Sci. 2002 Dec;85(12):3287-96.

Schreiner, D.A., Ruegg, P.L. *Effects of tail docking on milk quality and cow cleanliness*. J Dairy Sci. 2002 Oct;85(10):2503-1.

Stull, C.L., Payne, M.A., Berry, S.L. & Hullinger, P.J. *Evaluation of the scientific justification for tail docking in dairy cattle*. Volum 220, pàgs. 1298 – 1303.